

ภาพพจน์ในภาษาไทย

ครูกัญตกน วาทะพุกกณะ

รายวิชา ศิลปะการแต่งคำประพันธ์

ท30202

ภาพพจน์ คืออะไร

ภาพพจน์คือ การใช้ถ้อยคำเพื่อให้เกิดภาพด้วยการเปรียบเทียบอย่างมีศิลปะ
ที่เกิดจากการเรียงถ้อยคำที่ไพเราะ ทำให้ผู้อ่านจินตนาการเห็นภาพ
ตามสิ่งที่เราจะสื่อถึงหรือพูดถึง

ภาพพจน์ในภาษาไทย

อุปมา

อุปมา คือ การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง
มีคำสังเกต เช่น เหมือน เสมือน เพียง ย่อม เปรียบ ตัง
ตุจ ประตัง ราว

ตัวอย่าง

- ~ตาของฉันทึคล้ายพ่อ
- ~เสียงของเธอเพราะเหมือนเสียงนกร้อง
- ~เธอสวยราวกับนางฟ้า

อุปลักษณะ

อุปลักษณะ คือ การนำสิ่งที่มีลักษณะเด่นเหมือนกันมาเปรียบเทียบกัน
จะไม่ได้มาเปรียบเทียบกันเหมือนอุปมา

มีคำสังเกต เช่น คือ เป็น

ตัวอย่าง

- ~เธอคือตอกฟ้า
- ~ทหารเป็นริ้วของชาติ
- ~ครูคือแม่พิมพ์ของชาติ

ปฎิทรรศน์

ปฎิทรรศน์ คือ การนำคำที่มีความหมายขัดแย้งกันมาวางไว้
ใกล้กัน

ตัวอย่าง

- ~ความมืดที่สว่างไสว
- ~เกือบแต่ไม่มีภัย
- ~ตัวอยู่ไกลแต่ใจใกล้กัน

สัทพจน์

สัทพจน์ คือ การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ เพื่อให้เห็นกริยา
อาการ ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ

ตัวอย่าง

- ~เบรียงๆ เสียงฟ้าฟาด
- ~โฮ้งๆ เสียงสุนัขเห่า
- ~เหมียวยๆ เสียงแมวร้อง

ภาพพจน์ในภาษาไทย

บุคลาธิษฐานหรือบุคคลวัต

บุคลาธิษฐานหรือบุคคลวัต คือ การเอาความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ ใส่องไปในสรรพสิ่งทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต เพื่อให้สิ่งเหล่านั้นแสดงความรู้สึกนึกคิดได้เหมือนมนุษย์ ตัวอย่าง

- ~ต้นไม้โบกมือให้ฉัน
- ~รวงข้าวเกี่ยวก้อยกัน
- ~น้ำตาหยดจวบพื้น

สัญลักษณ์

สัญลักษณ์ คือ การนำคำที่มีความหมายหนึ่งเรียกแทนอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งต้องเป็นคำที่ยอมรับในสากล ตัวอย่าง

- ~ดอกกุหลาบ แทน ความรัก
- ~สีดำ แทน ความเศร้าหมอง
- ~สีขาว แทน ความบริสุทธิ์

อติพจน์

อติพจน์ คือ การกล่าวเกินความเป็นจริง ซึ่งจะได้อารมณ์ทางด้านจิตใจมากกว่าข้อเท็จจริง ตัวอย่าง

- ~ร้อนจนตับจะแตก
- ~ร้องไห้จนน้ำตาเป็นสายเลือด
- ~หิวจนไส้จะขาด

นามนัย

นามนัย คือ การเรียกจุดเด่น ไม่ได้เป็นที่ยอมรับในสากล ตัวอย่าง

- ~นกกกล้ามห่องสี
- ~ตัวแสบห่องเก่า
- ~เมืองโอ่ง

การบ้านวันนี้

กำหนดส่งในคาบหน้า

คำอธิบาย

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหน้าที่ 13 - 15
ในชุดแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์

